

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Viite: U 50/2026 vp

Kirjallinen asiantuntijalausunto 16.9.2026 U 50/2026 vp

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta asiantuntijakuulemista ja kirjallista asiantuntijalausuntoa asiassa U 50/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin avaruuspalveluvirastosta ja asetuksen (EU) 2021/696 muuttamisesta (EUSPA-asetusehdotus).

1 Liikenne- ja viestintävirastosta

Liikenne- ja viestintävirasto toimii eurooppalaisen Galileo-satelliittipaikannusjärjestelmän tarjoaman julkisesti säännellyn palvelun eli PRS-palvelun vastuuviranomaisena. PRS-palvelun on tarkoitus tuottaa varmistettua, jatkuvaa sijainti- ja aikatietoa sen käyttäjille elintärkeisiin toimintoihin kaikissa olosuhteissa. PRS-palvelun tulevia käyttäjiä ovat käyttövaltuutuksen saaneet viranomaiset ja huoltovarmuuskriittiset yritykset. PRS-palvelun on tämän hetken tiedon mukaan tarkoitus tulla Euroopan unionissa operatiiviseen käyttöön vuonna 2027.

Kansallisena taajuushallintoviranomaisena Liikenne- ja viestintävirasto vastaa muun muassa suomalaisten satelliittien käyttämien taajuuksien kansainvälisestä koordinoinnista, taajuussuunnittelusta ja radiolupien myöntämisestä sekä toimii maa-asematoiminnan lupa- ja valvontaviranomaisena. Lisäksi virasto valvoo ja varmistaa kriittisten palveluiden, kuten satelliittinavigoinnin, häiriöttömyyttä Suomessa. Satelliittinavigoinnin tarjoama aika- ja sijaintitieto on avaruussektorin laajimmin hyödynnetty osa-alue.

2 Yleishuomioita avaruusalaista

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että avaruussektori on sekä kansainvälisesti että Suomen kannalta tärkeä kasvuala, joka tukee muun muassa digitalisaatiota, turvallisuutta, huoltovarmuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta. Avaruuspohjaiset palvelut tuottavat lisäarvoa esimerkiksi liikenteelle, viestintäyhteyksille ja ilmastonmuutokseen varautumiselle. Suomella

on tässä kehityksessä vahva asema korkeatasoisen radio- ja satelliittitekniologian osaamisen ansiosta.

Avaruussektorin kehittämisessä ja sen potentiaalin hyödyntämisessä avainasemassa ovat ennakoiva, mahdollistava sääntely sekä riittävät viranomaisresurssit.

3 U-kirjelmästä

Liikenne- ja viestintäviraston edustaja toimii Suomen kansallisena edustajana EU:n Avaruushjelmaviraston turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnassa (Security Accreditation Board, SAB). EUSPA-asetusehdotus sisältää joitakin SAB:n toimintaan liittyviä muutoksia. Liikenne- ja viestintävirasto on tukenut työ- ja elinkeinoministeriötä U-kirjelmän laatimisessa ja kirjelmässä on otettu huomioon Liikenne- ja viestintäviraston näkemykset.

U-kirjelmässä kuvatulla tavalla EUSPA-asetusehdotus sisältää avoimia ja uusia tehtävänantoja (muun muassa radiotajuushäiriöiden seurantapalvelujen tarjoaminen), joiden osalta on vaikea ennakoida tarkasti, mitä ne käytännössä pitäisivät sisällään, koska ne riippuvat osin muun muassa rinnakkaisten avaruusalaan koskevien säädöshankkeiden etenemisestä ja sisällystään. EU:ssa on parhaillaan vireillä useita eri säädöshankkeita avaruusalaan liittyen. Liikenne- ja viestintävirasto pitää keskeisenä sitä, että valmistelussa varmistetaan eri säädösehdotusten keskinäinen johdonmukaisuus ja yhteensopivuus sekä se, että sääntely-ympäristö muodostuu selkeäksi, ennakoitavaksi ja toimivaksi.

Liikenne- ja viestintävirasto yhtyy U-kirjelmässä esitettyyn valtioneuvoston kantaan ja korostaa erityisesti SAB:n riippumattomuuden keskeistä merkitystä sekä kriittistä suhtautumista komission toimivallan laajentamista kohtaan.

Matti Kesäläinen
Yksikönpäällikkö

Anna von Fieandt-Lehtonen
Lakimies